

УДК 787.61:372

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-2-39>**Аліна ПАРАСЕЙ-ГОЧЕР,***orcid.org/0000-0002-1461-5060*

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри педагогіки та психології

Українського гуманітарного інституту,

Голова української асоціації культури, взаємодопомоги та солідарності
(Конія, Туреччина) lidaunguran@gmail.com**Лідія СПИВАК,***orcid.org/0000-0002-1183-5682*

студентка I курсу магістратури факультету академічного співу

Рівненського державного гуманітарного університету

(Рівне, Україна) lidaunguran@gmail.com**Денис ГОРНЯК,***orcid.org/0000-0004-1587-9632*

студент II курсу гуманітарного факультету

Українського гуманітарного інституту

(Буча, Київська область, Україна) d.horniak@uati.adventist.ua

ПРОБЛЕМАТИКА ГРИ НА ГІТАРІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРИЙОМУ БАРЕ

У статті розглянуто проблематику особливостей гри на гітарі, зокрема мова йде про труднощі пов'язані із опануванням прийому «баре». Визначено окремі види гри на гітарі, зокрема «слайд», як штучне ковзання уздовж струн вгору та вниз по грифу пальцями лівої (іноді та правої) руки або медіатором, та «бенд», як один з основних прийомів в майбутньої електрогітарної техніки, та ін. Ця класифікація покликана вкотре звернути увагу на високі вимоги щодо майстерності гітариста. В центрі дослідження розглядається проблематика труднощів з якими стикаються початківці при освоєнні гри на гітарі. З огляду на актуальність даної тематики, вона потребує особливої уваги науковців, що досліджують дотичні напрямки. Як один з каменів спотикання гітаристів-початківців виділено несвідому напругу кисті, яка виникає в результаті зайвого відхилення фаланги у бік, або зайвого несвідомого вигинання правої кисті. Мова йде про невелике вигинання кисті, котре повинно бути професійно розраховане, щоб не шкодити сухожиллям і м'язам руки загалом. Визначено, що не володіючи прийомом «баре», будь-якому гітаристу буде неможливо зіграти багато чудових композицій, адже він є базовим для цього ремесла. Це пояснюється тим, що, «баре» є одним з ключових технічних прийомів при виконанні композицій в таких жанрах як фанк, реггі, хард-рок. В ході дослідження окрема увага приділяється так званому закритому акорду, котрий у свою чергу взятий з використанням баре. Визначення відмінностей прийомів вказує на те, що цей прийом відрізняється від відкритого акорду тембральним звучанням. Під час розгляду заявленої проблематики визначено, що мале баре, під час якого одночасно затискається не більше 4 струн, є свого роду перехідною вправою для навчання використання «баре» загалом. Також окрему увагу звернено до негативних наслідків в ході навчання гітаристів. Акцентовано на тому, що неправильне положення руки може призвести до травмування зап'ястя. Автори дослідження переконані, що систематичність виконання вправ і гри в результаті призведе до позитивного результату. Оскільки одним з найпоширеніших складних моментів, як серед початківців так і нерідко серед бувалих виконавців є прийом який має назву «баре», актуальним у цьому напрямку є визначення особливостей гри на гітарі з використанням прийому «баре».

Ключові слова: гітара, складнощі навчання гри на гітарі, прийом «баре», прийом «слайд», прийом «бенд», положення руки під час гри.

Alina PARASIEI-HOCHER,
orcid.org/0000-0002-1461-5060

PhD in Psychology Sciences,
Associate Professor at the Department of Pedagogy and Psychology
Ukrainian Institute of Arts and Science,
Leader at the Ukrainian Association of Culture
(Konya, Turkey) lidaunguran@gmail.com

Lidiia SPIVAK,

orcid.org/0000-0002-1183-5682
Master's student of Academic Singing
Rivne State University of Humanities
(Rivne, Ukraine) lidaunguran@gmail.com

Denys HORNIAK,

orcid.org/0000-0004-1587-9632
II year student of the Faculty of Humanities
Ukrainian Institute of Arts and Sciences
(Bucha, Kyiv region, Ukraine) d.horniak@uati.adventist.ua

PROBLEMS OF PLAYING THE GUITAR USING THE BARE RECEIVER

The article examines the problems of the peculiarities of playing the guitar; in particular, it is about the difficulties associated with mastering the «bare» technique. Certain types of guitar playing are defined, in particular «slide», as an artificial sliding along the strings up and down the neck with the fingers of the left (sometimes right) hand or a pickguard, and «band», as one of the main techniques in the future electric guitar technique, etc. This classification is designed to once again draw attention to the high requirements for the skill of a guitarist. In the center of the study, the problem of difficulties faced by beginners when learning to play the guitar is considered. Given the relevance of this topic, it requires special attention of scientists researching tangential directions. One of the stumbling blocks of beginner guitarists is the unconscious tension of the hand, which occurs as a result of excessive deviation of the phalanx to the side, or excessive unconscious bending of the right hand. We are talking about a small bending of the bone, which should be professionally calculated so as not to harm the tendons and muscles of the hand in general. It has been determined that without mastering the «bare» technique, any guitarist will be unable to play many great compositions, because it is the basis for this craft. This is explained by the fact that «bare» is one of the key technical techniques when performing compositions in such genres as funk, reggae, hard rock. In the course of the study, special attention is paid to the so-called closed chord, which in turn is taken using the barre. Determining the differences in techniques indicates that this technique differs from an open chord in its timbral sound. During the examination of the stated problems, it was determined that the small barre, during which no more than 4 strings are clamped at the same time, is a kind of transitional exercise for teaching the use of «barre» in general. Special attention is also paid to the negative consequences during the training of guitarists. It is emphasized that the wrong position of the hand can lead to injury of the wrist. The authors of the study are convinced that the systematic performance of exercises and games will eventually lead to a positive result. Since one of the most common difficult points, both among beginners and often among experienced performers, is the technique called «barre», it is relevant in this direction to determine the features of playing the guitar using the «barre» technique.

Key words: guitar, the difficulties of learning to play the guitar, «bare», «slide» technique «band», the position of the hand during the game.

Постановка проблеми. Кожен гітарист-початківець рано чи пізно вимушений зіткнутися з проблемою яка має назву «баре». Баре (англ. barre chord, bar chord) – прийом гри на гітарі та деяких інших музичних інструментах, коли вказівний палець лівої руки затискає одночасно всі чи декілька струн на грифі. Вирішити цю проблему можна тільки за допомогою практики. Однак чимало виконавців-початківців не до кінця розуміють, як правильно опанувати це мистецтво. Крім того, гітара використовується в різних стилях музики. Немає таких жан-

рів музики в яких би гітара стала недоречним доповненням. В розвитку стилістики гітарного виконання важливу роль відіграли специфічні виконавські уміння. Особливо виражені в грі на електрогітарі. Саме тому проблематика гри на гітарі з використанням баре є актуальною для заявленого напрямку наукового спрямування. Мета дослідження полягає у визначення особливостей гри на гітарі з використанням баре.

Аналіз останніх публікацій. Дослідженням теми проблематики гри на гітарі з використанням баре займалися низка авторитетних учених. Вони

як правило акцентували увагу на окремих аспектах правил гри на гітарі щодо виникнення проблем в цій сфері. Ф. Бернат звернув увагу що для більш гармонійної і витраченої гри необхідно будувати діалог між правою та лівою руками, зливаючи це в цілісний пасаж (Бернат, 2017). Більше того у Ю. Фінкельштейн, вдало підбрано твір це вже запорука успіху (Фінкельштейн, 2018). Ба більше Т. Хес говорив, потрібно мати жагу до цього, так ви ніколи не залишите цю справу навіть якщо будуть виникати труднощі (Hess, 2020). В той час М. Філіпов писав уповільнене виконання твору призведе до того що ви зрозумієте як правильно грати те чи інше місце (Philippov, 2017). Д. Бекхрад зосередив нашу увагу на тому що звукознімач може в рази вдосконалити можливості звучання звичайної гітари (Bekhrad, 2019). Іншими словами правильне застосування правил та порад призводить до полегшення в подальшому розвитку. Отже, доцільним є розширення поля досліджень, пов'язаних із проблематикою гри на гітарі з використанням баре.

Основні результати дослідження. Гітара (ісп. *guitarra*): струнний щипковий музичний інструмент, в якій звук створюється вібрацією струн і підсилюється резонатором – декою інструменту. Існує три основних види гітар: акустична, класична, електрогітара. Відмінність між першими двома полягає в тому що на класичних гітарах використовуються нейлонові струни, а на акустичних бронза та сталь. Вона мають кардинально різне звучання та силу натягу, саме тому у них і різна конструкція. В акустичних гітар зовсім інший бридж і кілкова система яка дає змогу натягнути металеві струни без пошкоджень грифу. Класична гітара відрізняється своєю геометрією, мензурою та відстанню між струнами. Її звук не настільки гучний як в акустичної та звучить від приємніше, мелодійніше, сплутати його не можливо. Електрогітара в свою чергу є одним з найбільш неординарних інструментів. Вона поєднує в собі простоту та витонченість класичної шестиструнної гітари та тони й тембри, породжені перетворенням вібрацій струн через електронні пристрої. Вона займає авторитетно центральне місце в популярній музиці ХХ–ХХІ століття. Теперішнє покоління людей які починають вивчати гітарне мистецтво наврядчи зацікавить класичне виконання коли з усіх джерел навколо лунає сучасна музика атрибутом якої стала електрогітара. Попередниками гітари вважаються щипкові інструменти, які не мали в своїй конструкції грифа: кифара, цитра. На цих інструментах грали в Давній Греції та в Давньому Єгипті, а трішки пізніше і в Римі. Свою

назву вона отримала від латинської мови в Середньовіччі. Грецьке слово «кифара» яке в Європі вже мало хто міг прочитати через розпаду Римської імперії, в результаті нашім набуло вигляду як *sithara*. З плином часу латинь також була видозмінена і слово мало вид *quitaire* і в романо-німецьких мовах почало звучати як *guitar*. Не дивлячись на багато труднощів, які ставали на шляху розвитку та розповсюдження гітари, вона стала одним з найпопулярніших інструментів. Особливе захоплення викликає те що саме найбільшу популярність вона отримала серед молодих людей. Гітара використовується в різних стилях музики. Немає таких жанрів музики в яких би гітара стала недоречним доповненням. В розвитку стилістики гітарного виконання важливу роль відіграли специфічні виконавські уміння. Особливо виражені в гри на електрогітарі. Гітарист Джо Пас писав що у виконавців які використовують класичну гітару було декілька століть щоб підібрати гармонічний мелодійний стиль виконання. В свою чергу електрогітара відносно нове явище, ми тільки починаємо розуміти на що вона здатна як повноцінний інструмент. У нас є ще багато часу для пізнання цього інструменту.

Є різні види гри на гітарі, їх безліч, розглянемо деякі з них. «Слайд» (*slide* англ. ковзати) – штучне ковзання уздовж струн вгору та вниз по грифу пальцями лівої (іноді та правої) руки або медіатором. Слайд досягається за рахунок плавного руху по струнах, під час якого пальці відтворюють звуки на ладах. На відміну від класичного «гліссандо», в блюзі здебільшого замість пальця використовується слайд – спеціальний металевий, керамічний або скляний предмет, за рахунок чого досягається велика «плавність» звуку. «Бенд» (*bend* англ. згинати) – один з основних прийомів в майбутньої електрогітарної техніки. Суть його полягає в підтягуванні притиснутої до грифу струни перпендикулярно лінії грифу. Під час такого руху висота звучання плавно змінюється і нота стає вище. Всі вони звучать по різному, але кожен з них гармонічно доповнюють мистецтво гри на гітарі. Отже згідно вище наведеного існує три основних типи гітари: класична, акустична, електрогітара, кожна з них має щось особливе в своєму звучанні, те що не можливо сплутати з будь-яким іншим інструментом. І завдяки тому що вони різні, сама музика, та її жанри вдосконалюються, з'являються нові види гри, новітнє використання деки та грифу.

Гра на гітарі дуже захоплюючий процес. Можна цілком зануритись в процес гри за табулятурою або нотами, можна просто імпровізувати.

Щоб зіграти звичайні акорди ,якихось особливих здібностей не потрібно. Достатньо затискати струни, відповідно до того як зображено на рисунку. Додаємо удар бою, і все акорд зіграний. Чотирьох акордів буде достатньо щоб мати можливість грати десятки пісень. Якщо ви вивчите декілька акордів то маєте можливість грати пісні все життя. Згодом буде можливість додати спів, і спробувати ще більше розвинути свої навички. Адже гра з елементами вокалу є набагато складнішою ніж просто гра ні гітарі. Перехід до гри по нотах буде доречним коли гра по рисунках буде повністю засвоєна. Можна провести паралель зі спортом, ходьба є початком шляху до марафону, а ніяк не навпаки. Думаю ви погодитесь з тим фактом що не навчившись ходити марафон пробігти буде не можливо. Так само і з грою на гітарі початком є гра по акордам на рисунках, а логічним розвитком буде перехід до гри по нотах. В свою чергу музичні школи змушують починати з вивчення п'єс по нотах, замість того щоб спочатку навчити грати по акордах, чи перебором, чи за табулятурою. В результаті цього багато учнів ідуть так і не закінчивши навчання, нічого не навчившись. Звісно ж сказати що гра по акордах обов'язково дасть результат також не правильно. Є багато нюансів і складнощів з якими зіштовхуються бажаючі опанувати цей інструмент. Я вважаю що багато гітаристів в результаті праці над собою могли б набагато полегшити і зробити приємнішою свою гру.

Питання розгляну труднощів з якими з якими стикаються початківці при освоєнні гри на гітарі потребує особливої уваги. Насамперед мова йде про несвідому напругу кисті, яка виникає в результаті зайвого відхилення фаланги у бік, або зайвого несвідомого вигинання правої кисті. Звісно ж невелике вигинання кісті є необхідним, але необхідно не забувати про нього. Є один надійний спосіб отримати зразок того, як правильно формувати пальці і кисть: необхідно взяти м'ячик для настільного тенісу, поклавши його в долоню не відпускаючи розташувати пальці на струни, як для гри. Таким чином буде сформована оптимальна ігрова позиція. Випередження рухів при грі лівою рукою. Для точної гри в швидких темпах необхідно пам'ятати що права рука повинна випереджати ліву на долі секунд. В загальній картині твору, виглядає це як синхронність, тільки ви знаєте про те що права рука веде. Це основні труднощі і правила яких потрібно дотримуватись для комфортної гри. Також на комфортну гру впливає і ваш страх, адже прийде момент коли доведеться демонструвати свої вміння, які були здобуті за

певний час. Виконавця може супроводжувати страх настання цього моменту. З цим також необхідно працювати. Звісно ж якщо у вас є задатки то вірогідність зіштовхнутися з труднощами менша. Та не потрібно забувати що якими б ми не були неперевершеними, прийде момент коли і ми будемо безсиллі. Боротьба з труднощами і готовність до нових звершень – запорука приємної та успішної гри на гітарі. Отже згідно вище наведеного робимо висновок, неможливо опанувати гру на гітарі не зіштовхуючись з труднощами, та це не причина зупинятися. Дотримання всіх правил та порад, що допоможуть полегшити ваше навчання і бажання розвиватися буде супроводжувати вас під час всього процесу.

Не володіючи прийомом баре буде неможливо зіграти багато чудових композицій. Баре є одним з ключовим технічним прийомом при виконанні композицій в таких жанрах як фанк, реггі, хард-рок. Закритий акорд, взятий з використанням баре, відрізняється від відкритого акорду тембральним звучанням. Залежно від кількості затиснутих одночасно струн баре поділяється на два типи. Мале баре – під час малого баре одночасно затискається не більше 4 струн. Цей прийом використовується рідше. В основному його використовують виконавці джаз, блюз. Велике баре – це п'ять чи шість струн затиснутих одночасно. Складність такого типу баре полягає в тому що, необхідно рівномірно притискати всі струни до грифу гітари. Якщо якась струна буде погано притиснутою до грифу, то вона чи взагалі не буде звучати чи то звучатиме глухо видаючи не приємного тембру звучання звук. Досвідчений музикант не матиме проблем, щоб зіграти всю композицію з використанням баре. Для початківців навіть два акорди взяті в одній композиції можуть бути болючими. Стосовно положення рук, найкраще навчатися прийому баре починаючи з 5-6 ладу на грифі. Справа в тому що чим ближче до порожку тим більший натяг струн. Відповідно необхідно прикласти більше сили для затискання струн. Приділіть особливу увагу великому пальцю, він повинен бути притиснутий до зворотної сторони грифу і повинен бути або повністю прямим, або трішки зігнути. Подушка повинна упиратися в середину грифу або розташовуватися трішки вище якщо у вас довгі пальці. Якщо граючи акорд ви чуєте що якась струна не звучить відпустіть і затисніть заново. У якості поради доповнимо, сядьте перед дзеркалом і затисніть баре, подивіться на свою руку зі сторони. Вона повинна виглядати природньо і гарно. Пальці не повинні виглядати криво, вони повинні вимальовувати

чітку рівну лінію. В цьому випадку ваші суглоби і зв'язки не будуть створювати додаткове навантаження, яке сковуватиме вас при грі на гітарі. Біль та втома під час затискання баре: на початку при грі ви відчуватимете дискомфорт в зап'ясті, суглобах, великого та вказівного пальців. В цьому немає нічого страшного. Справа в тому що ваші руки ще не натреновані. В результаті регулярних занять, ви помітите що все менше відчуваєте дискомфорт. Будьте уважні, потрібно слідкувати за положенням руки, якщо ви відчуваєте біль варто глянути на руку яким чином вона розташована. Неправильне положення руки може призвести до травмування зап'ястя.

Висновок. Для освоєння навички «баре» необхідно виконати ряд маніпуляцій. По-перше, опустити руку і потрусити нею деякий час. По-друге, порухати пальцями, спочатку всіма, а потім кожним почергово. По-третє, зробити розтяжку для пальців. По-четверте, ретельно розтерти зап'ястя.

Ці дії покращать кровообіг в зап'ясті і пальцях. Якщо біль не зупинився, варто зробити паузу і продовжити коли біль мине. Виконуючи запропоновані прості поради початківці матимуть можливість легше засвоїти гру на гітарі з баре. Систематичність виконання вправ і гри призведе до позитивного результату. Незважаючи на красу звучання та велику жагу до гри все ж кожен вимушений зіштовхнутися з труднощами при освоєнні гітарних навичок. Та за допомогою систематичних занять і дотримання правил техніки гри, все з часом здаватиметься простішим. Одним з найпоширеніших складних моментів як серед початківців так і нерідко серед бувалих виконавців є прийом який має назву «баре». Інколи зіштовхуючись із цією проблемою люди залишають навчання так ніколи і не повертаючись до нього. Виконуючи вказівки тих хто вже пройшовши опанував цей прийом, є можливість продовжити насліджуватися виконанням творів без дискомфорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bekhrad J. Guitar players a century ago sometimes struggled to get their instrument heard. That all changed when a small group of inventors added something into the mix – electricity. *BBC*. 2019. URL: <https://www.bbc.com/future/article/20190307-the-electric-spark-that-changed-the-guitar-forever> (date of access: 17.08.2022).
2. Currin G. H. The Face of Solo Guitar Is Changing. It's About Time. *New York Times*. 2021. URL: <https://www.nytimes.com/2021/04/28/arts/music/solo-guitar-diversity.html> (date of access: 16.08.2022).
3. Denyer R. *The Guitar Handbook: A Unique Source Book for the Guitar Player – Amateur or Professional, Acoustic or Electric, Rock, Blues, Jazz, or Folk*. Knopf, 1992. 256 p.
4. Hess T. How To Play Guitar Vibrato Technique Like A Pro In 10 Steps. *Tom Hess Music Corporation*. 2020. URL: <https://tomhess.net/vibrato-tutorial>. (date of access: 17.08.2022).
5. Intermediate Method. *Justinguitar.com*. 2010. URL: <https://old.justinguitar.com/en/IM-000-IntermediateMethod.php> (date of access: 16.08.2022).
6. Philippov M. Guitar Practice Methods That Help You Fix Sloppy Mistakes Without Having To Practice Slowly. *PracticeGuitarNow*. 2017. URL: <https://practiceguitarnow.com/Clean-Up-Sloppy-Guitar-Playing-At-Fast-Speeds>. (date of access: 17.08.2022).
7. Robbins L. Sharon Isbin: Seeking Out Serenity. *New York Times*. 2015. URL: <https://www.nytimes.com/2015/01/04/nyregion/sharon-isbin-seeking-out-serenity.html> (date of access: 18.08.2022).
8. Бернат Ф. Виконавська специфіка гітарної транскрипції Й. Етвюша «гольдберг-варіацій» Й. С. Баха. *Мистецтво Бароко у виконавських проєкціях*. 2017. № 10. С. 210–233.
9. Брайд Д. Класична гітара: довідник. Feniks, 2010. 253 с.
10. Стасюк Ю. Проблема зайвих рухів у грі на класичній гітарі. *Блог Юрія Стасюка*. 2013. URL: <https://yurijstasyuk.musicaneo.com/ru/blog/articles/view/1295.html> (дата звернення: 10.08.2022).
11. Финкельштейн Ю. А. «Сюита зеркал» Андрея Волконского: к вопросу трактовки классической гитары в условиях отечественного музыкального авангарда. *Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой*. 2018. № 4(57). С. 165–176.

REFERENCES

1. Bekhrad J. Guitar players a century ago sometimes struggled to get their instrument heard. That all changed when a small group of inventors added something into the mix – electricity. *BBC*. 2019. URL: <https://www.bbc.com/future/article/20190307-the-electric-spark-that-changed-the-guitar-forever> (date of access: 17.08.2022).
2. Currin G. H. The Face of Solo Guitar Is Changing. It's About Time. *New York Times*. 2021. URL: <https://www.nytimes.com/2021/04/28/arts/music/solo-guitar-diversity.html> (date of access: 16.08.2022).
3. Denyer R. *The Guitar Handbook: A Unique Source Book for the Guitar Player – Amateur or Professional, Acoustic or Electric, Rock, Blues, Jazz, or Folk*. Knopf, 1992. 256 p.
4. Hess T. How To Play Guitar Vibrato Technique Like A Pro In 10 Steps. *Tom Hess Music Corporation*. 2020. URL: <https://tomhess.net/vibrato-tutorial>. (date of access: 17.08.2022).
5. Intermediate Method. *Justinguitar.com*. 2010. URL: <https://old.justinguitar.com/en/IM-000-IntermediateMethod.php> (date of access: 16.08.2022).

6. Philippov M. Guitar Practice Methods That Help You Fix Sloppy Mistakes Without Having To Practice Slowly. *PracticeGuitarNow*. 2017. URL: <https://practiceguitarnow.com/Clean-Up-Sloppy-Guitar-Playing-At-Fast-Speeds>. (date of access: 17.08.2022).

7. Robbins L. Sharon Isbin: Seeking Out Serenity. *New York Times*. 2015. URL: <https://www.nytimes.com/2015/01/04/nyregion/sharon-isbin-seeking-out-serenity.html> (date of access: 18.08.2022).

8. Bernat F. Vykonavska spetsyfika hitarnoi transkryptsii Y. Etvosha «holdberh-variatsii» Y. S. Bakha [Performance specifics of J. Etyvosh's guitar transcription of the "Goldberg Variations" by J. S. Bach]. *Mystetstvo Baroko u vykonavskykh proektsiakh*. 2017. № 10. S. 210–233. [in Ukrainian].

9. Braid D. Klasychna hitara: dovidnyk [Classical Guitar: A Guide]. Feniks, 2010. 253 s. [in Ukrainian].

10. Stasiuk Yu. Problema zaivykh rukhiv u hri na klasychnii hitari [The problem of excessive movements in classical guitar playing]. *Bloh Yurii Stasiuka*. 2013. URL: <https://yurijstasyuk.musicaneo.com/ru/blog/articles/view/1295.html> (date of access: 10.08.2022). [in Ukrainian].

11. Finkelshteyn Yu. A. «Syuita zerkal» Andreya Volkonskogo: k voprosu traktovki klassicheskoy gitaryi v usloviyah otechestvennogo muzyikalnogo avangarda [“Suite of Mirrors” by Andrei Volkonsky: on the question of the interpretation of classical guitar in the context of the domestic musical avant-garde]. *Vestnik Akademii Russkogo baleta im. A. Ya. Vaganovoy*. 2018. no. 4(57). S. 165–176. [in Russian].